

Tekst en fotografie : Michael Klinkhamer

BEELD

NOORD/Z

De pracht en puin van de

AMSTERDAM ZUCHT EN KREUNT LETTERLIJK IN AL ZIJN VOEGEN. REVU KIJKT DIEP ONDER DE GROND IN DE KROCHTEN VAN DE NOORD/ZUIDLIJN OM TE ZIEN WAT ER NOU EIGENLIJK IS GEBOUWD VOOR DIE 800 MILJOEN EURO. BOVEN DE GROND SPRAKEN WE MET GEDUPEERDE WINKELIERS EN (OUD-)BEWONERS. REPORTAGE OVER EEN BOUWWERK DAT VOLGENS DE COMMISSIE-VEERMAN GEWOON GELD MOET BLIJVEN OPSLOKKEN.

Het Rokin.

ZUIDLUN

MARCEL ROGH
ONDERNEMER VIJZELGRACHT

'Toen ik deze groentezaak in 1996 overnam, was het een goedlopende buurtwinkel. In 2003 ging de grond open. Er ontstond een puinhoop, loopplaten voor de deur, maandenlang. De omzet zakte met 40 procent. In 2003 moesten we het pand uit voor acht maanden. Ik heb in die tijd twee keer mijn hele bedrijf moeten verhuizen naar de overkant van de straat. Er werd gedeeltelijk in die kosten meebetaald, maar ik heb tien duizenden euro's verloren. En natuurlijk onrust, rommel, veel klanten bleven weg. Ik ben een echte ondernemer, en ga het liefst mijn eigen gang. Maar hier kun je nauwelijks tegenop boksen. Nu ontvang ik ook wat compensatie, maar daar moet je dan voor naar een commissie, en steeds alle omzet op tafel leggen. Dat schadebureau keert dan zo'n laag bedrag uit, nog geen 1000 euro per maand. Dat is voor een bedrijf als dit natuurlijk een lachertje, als je ziet waar wij mee te maken kregen en de kosten die de gemeente zelf maakt... Miljoenen gaan erin, en wij maar knokken, om te kunnen overleven.'

LUDWIG LANDVREUGD
VOORMALIG BEWONER VIJZELGRACHT

'Als ondernemer wil je het liefst op een aansprekende plek in de stad werken. Vijzelgracht 6 was in principe zo'n locatie. Ik heb er niet lang gewerkt en gewoond, helaas. Natuurlijk wist ik dat er gewerkt werd aan de Noord/Zuidlijn, maar dat de boel bijna zou instorten dat verwacht je toch niet. Ik was op reis en kreeg een vreemd telefoontje op 11 september – ja, zeg dat wel, juist op die datum. Ik mocht mijn woning en kantoor niet meer in. Het hele woonblok was verzegeld. Ik stond letterlijk op straat, met mijn koffer met alleen vakantiekleiding. Ik kreeg een voorschot om voor noodgevallen een pak te kunnen kopen voor mijn besprekingen met klanten en werd in een hotel ondergebracht. Na een maand kreeg ik andere woon- en werkruimte aangeboden. Ik zit nu op de Herengracht in een veel mooier pand. Ondanks de doorstane ellende moet ik eerlijk toegeven dat ik er wel beter van ben geworden. De compensaties en de opvang zijn prima verlopen. Dat heeft de gemeente, in ieder geval in mijn situatie, heel goed op gepakt.'

TONI WILDSCHUT
WONINGHUURDER VIJZELGRACHT

'Ik woon hier nu vijf jaar, maar het voelt alsof ik er al vijftig jaar zit. Ze wilden een rode loper voor Amsterdam, maar kijk nou eens om je heen! Een schande. Ik ben boos, er is alleen een riante regeling getroffen voor de huiseigenaren. Wij huurders krijgen een fooi, en zitten ook met die overlast. Ik krijg 117 euro per maand compensatie. Dat is natuurlijk helemaal niets, als je ziet waar wij mee zitten. Het lijkt wel alsof er een bom is ontploft. Lekker uitzicht, op nog geen 3 meter van mijn huiskamer. Ik zit met scheuren in de muren en kan geen raam openzetten door het stof. Volgens het Schadebureau Noord/Zuidlijn zijn de scheuren en verzakkingen niet aantoonbaar te bewijzen. Dan word je toch razend. Kijk dan uit het raam, en zeg wat je ziet! Een gat, waar mijn huis in aan het wegglijden is. Ik ben randje overspannen geweest hierdoor. Ik ben nu 63 en heb mijn hele leven in de horeca gewerkt, kan echt wel tegen een beetje onrust en herrie. Maar dit is niet te harden.'

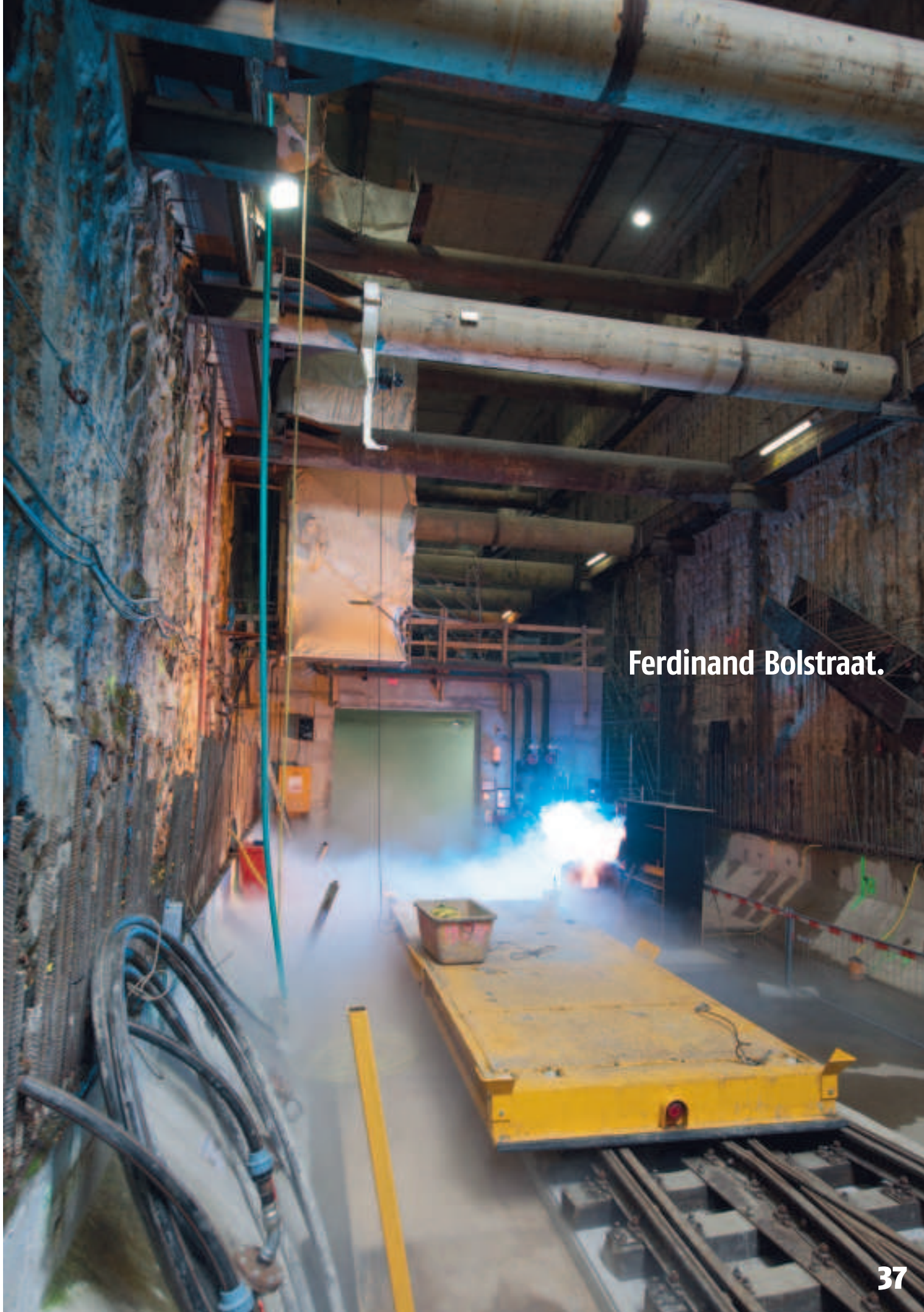

MARIJKE SILVA
WONINGHUURDER VIJZELGRACHT

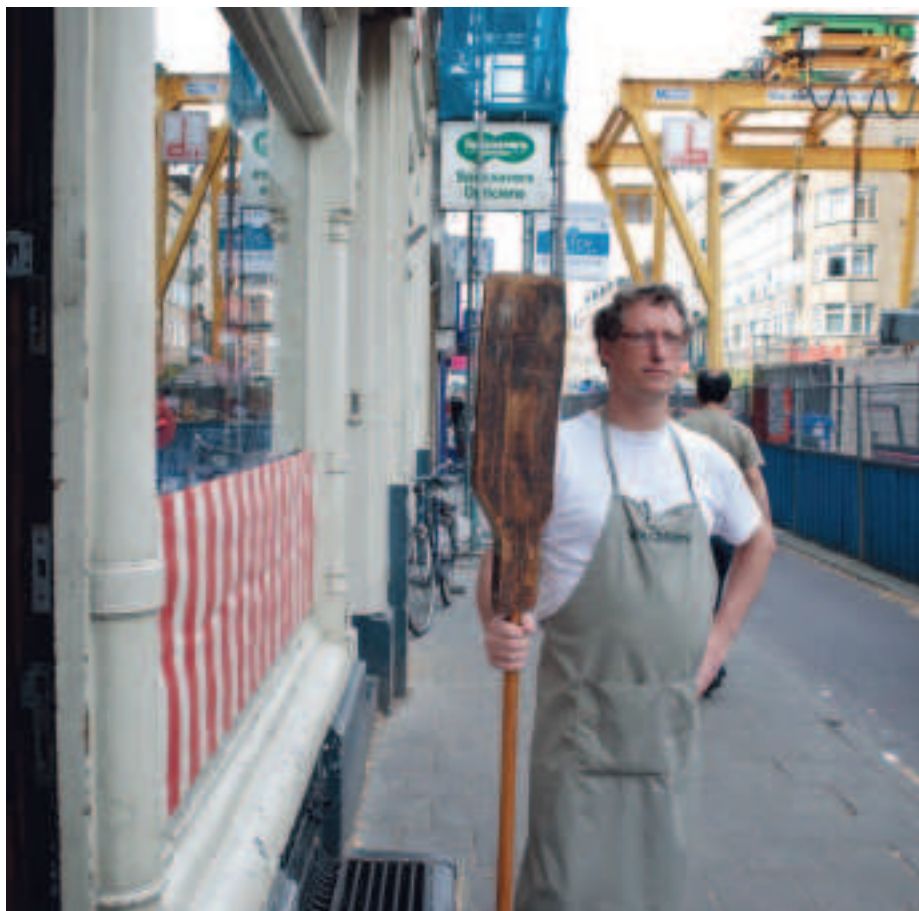
'Ik huur hier sinds 2005. Toen was ik blij met een benedenwoning in deze buurt. Inmiddels heb ik twee keer mijn spullen moeten pakken wegens die verzakkingen. Dan word je gewoon tegengehouden en mag je niet in je huis. Soms gaat dat echt onbeschoft. 'Ga maar naar een hotel, hier is 100 euro.' Mijn spullen staan altijd klaar voor een evacuatie. Ik hoor 's nachts ook rare geluiden. Vallend gruis en kraken. Hier zitten scheuren in de muur. Het is een soort loopgraaf waarin we wonen. Maandenlang machines voor de deur, en een dranghek met belachelijke foto's erop. Ik zou willen dat het afgemaakt wordt, snel en goed, en zonder instortingen. Dan kunnen wij ook weer door, en genieten van ons huis in Amsterdam. Maar dit is echt een domper op je levensvreugde.'

Centraal Station.

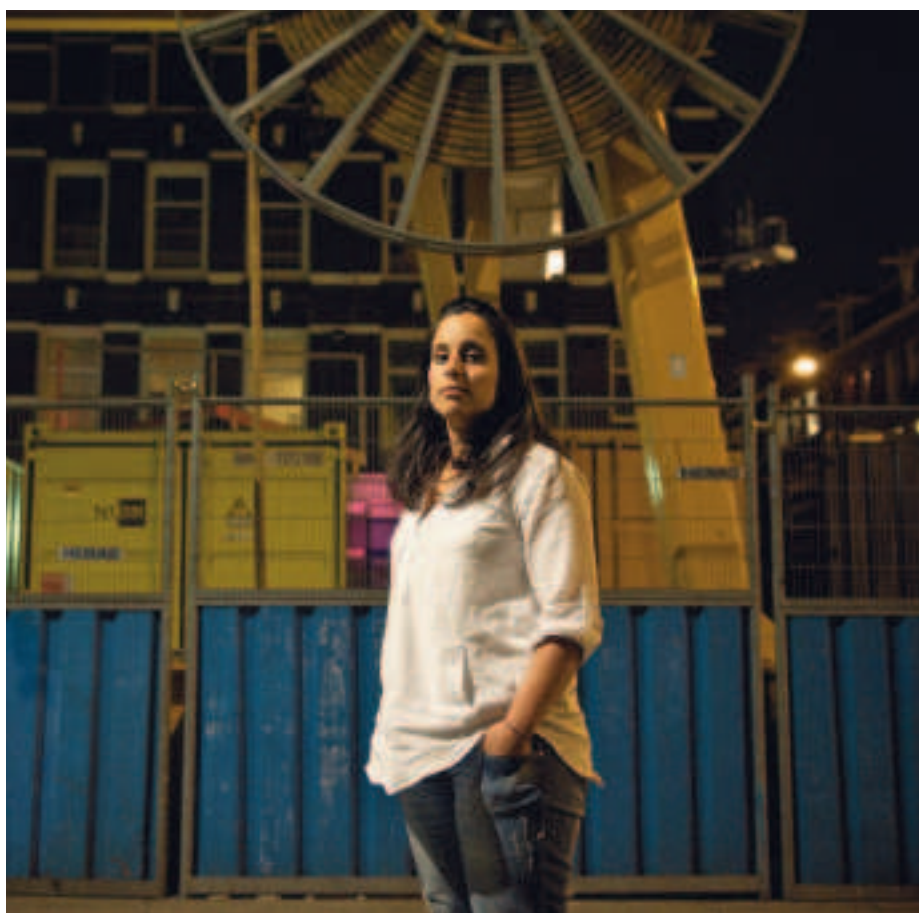

Ferdinand Bolstraat.

ROEL VAN DOORN
BAKKER FERDINAND BOLSTRAAT

'Ik werk als warme bakker sinds 2001, en zie het hier eigenlijk niet beter worden, totdat de Noord/Zuidlijn afgebouwd zal zijn. Dan moet het echt wel wat gaan brengen. Nu is de troep voor de deur funest. Ik schat dat we wel meer dan 40 procent omzet mislopen. Nu lijkt de situatie uitzichtloos. Kijk dan! Het lijkt wel een derdewereldland. Maar wat mijn baas aan hulp ontvangt, dat weet ik niet. Wij bakken hier een topbrood, en zijn trots op de meer dan honderd jaar dat we hier zitten. Maar dit is niet echt een feestperiode. Ik ben blij dat we nog kunnen bakken. Ondanks alles moeten ze het nu maar afbouwen, dan zou het wel een toplocatie kunnen zijn. Maar of ik dat nog meemaak?'

DAISY COSTA MARTINS
BEWONER FERDINAND BOLSTRAAT

'Die enorme hijsinstallatie staat wel erg dicht bij mijn woonkamer. Dat is nu niet erg, want het is al maanden stil. We hadden waanzinnige overlast, konden echt geen raam openzetten. Ik woon hier nu vier jaar. Eigenlijk hoeft het voor mij niet. Voor de deur stopten tram 16 en 24. Nu niet meer, nee. Er komt een metro! Wanneer weet niemand. Er is zoveel geld aan dit gedoe uitgegeven, terwijl er over het hele traject al een tram reed! De risico's zijn te groot. Straks zakt ons pand ook weg, en moeten we het huis uit. Er zijn geen garanties dat het goed zal gaan. Al met al is het tot nu toe slecht voor de stad. En slecht voor de winkels, en voor de toeristen die hier ook graag komen, op de Albert Cuypmarkt.'

JAN JANSEN

ONDERNEMER EN SCHOENONTWERPER ROKIN

'Je komt net op een moment dat ik er echt gek van wordt. De riolering is weer verstopt, verzakkingen en mijn granieten vloer is gescheurd. De stank, deze overlast is niet vol te houden. Doordat die grond verzakt. Nee hoor, zegt het Schadebureau Noord/Zuidlijn. De oorzaak van uw klachten kunnen niet aantoonbaar bewezen worden. Luister: ik heb hier een keer zo'n verzakking gehad, dat mijn voordeur spontaan met slot en al uit de scharnieren is gevallen. Meer dan 4000 euro schade. Nog geen cent compensatie ontvangen. Wel een bekeuring tijdens de herstelwerkzaamheden, wegens het op de stoep staan van de aannemersbus. Wij wonen ook hier, en ik maak daardoor de moeilijkste periode van mijn leven mee. Ik hield zo van Amsterdam, als echte import. Ik kwam hier 26 jaar geleden, en de stad was heerlijk, een echte liefde. Maar die is voorbij. Zo kan een mens niet werken en leven. Als je zo'n prestigeproject dan toch wilt doordrukken, wees dan in ieder geval redelijk, en laat de ondernemer die geen dure advocaat kan of wil huren in z'n waarde. Wees coulant, en zeg: ja, dat is aannemelijke schade die wij op ons nemen.'

JAN KEES DE NIJS

BEDRIJFSLEIDER SIGARENSALON ROKIN

'Hajenius is een begrip in Nederland en in Amsterdam, wij zitten al sinds 1915 op het Rokin. We verkopen topsigaren in een luxe en historisch pand. Het Rokin is eigenlijk een gedempte gracht. Kortom: slappe bodem, veel oude funderingen en een beweeglijke oude grond. Onmogelijk om hier onder de grond stabiel een tunnel te realiseren. Als je dat toch doet, is dat een experiment waarvan de uitkomst onzeker is. Politici nemen een besluit, en zijn dan na een paar jaar weer weg. Door die metro-aanleg is er veel overlast, en dat moet je maar aanvaarden. Er zijn hier en daar scheuren ontstaan in de muren. Ik heb het Schadebureau Noord/Zuidlijn in januari gevraagd om advies en een regeling. Dat zit nota bene hiernaast. Nooit meer iets van gehoord. Van een vorm van betrokkenheid heb ik nog niets gemerkt, niet van de wethouder van Economische Zaken en niet van de Noord/Zuidlijn.'

Vijzelgracht.

